

Centrum vedy, výskumu, environmentálnej výchovy a vzdelávania Malá líška

Správa o činnosti za rok 2022

Základné informácie:

Adresa: Staré Hory 344, 976 02

Právna forma: Občianske združenie

IČO: 53522346

Registrované na: MV SR pod číslom VVS/1-900/90-60856

Bankové spojenie: Fio banka, a.s., IBAN SK8383300000002901966514

Kontakty: www.malaliska.sk, ekocentrum@malaliska.sk, FB Malá líška – ekocentrum, 0908 571 635

CEVEV Malá líška vzniklo 19.1.2021, aby naplnilo dopyt škôl a verejnosti v Banskej Bystrici a okolí po environmentálnej výchove a víziu zakladateľov prepojiť environmentálnu výchovu s vedou a výskumom prírody. Naším mottom je *Spájať ľudí s prírodou*.

Hlavným cieľom CEVEV Malá líška je veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia a environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osвета pre všetky vekové skupiny a firmy ako aj šírenie myšlienok trvalo udržateľného života, uvedomelej skromnosti, zdravej výživy a zdravého životného štýlu.

K cieľom CEVEV Malá líška patrí aj ochrana životného prostredia a zlepšovanie jeho kvality, ochrana a zveľaďovanie životného prostredia, starostlivosť o jeho zložky, prvky, prírodné zdroje a ekosystémy v prospech trvalo udržateľného života, napomáhanie pri zabezpečovaní ekologickej rovnováhy, účinnej starostlivosti o životné prostredie a ochrany určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov, podporu tradičných spôsobov obhospodarovania a údržby krajiny, podporu a zabezpečovanie podmienok pre územný systém ekologickej stability, biologickú a krajinnú rozmanitosť, zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva a rozvoj a realizáciu vedy, výskumu a monitoringu prírody.

CEVEV Malá líška pôsobí v Banskej Bystrici a najbližšom okolí. Našimi partnermi sú najmä školské zariadenia, verejnosť, Centrum voľného času Radvanská 1 a občianske združenia. Sme členom siete environmentálnych organizácií Špirála. V roku 2022 sme spolupracovali s Divadelným centrom Martin, Pro Nature, BBSK, mestom Banská Bystrica, Centrom nezávislej kultúry Záhrada n. o., občianskymi radami a občianskymi združeniami pôsobiacimi na sídliskách mesta Banská Bystrica, SAŽP a SOS/Birdlife Slovensko. Partnerstvá naďalej rozvíjame.

V roku 2022 centrum nemalo žiadnych zamestnancov. Objednávalo si príležitostné odborné práce dokopy u siedmych osôb, zväčša na zmluvu o dielo, väčšina aktivít bola realizovaná dobrovoľnícky. Najväčšie poďakovanie patrí našim verným dobrovoľníkom a partnerom Lesanke Blažencovej, Gabriele Ruskovej, Zdenkovi Bardonovi a Kataríne Dvořáčkovej.

Aktivity centra sa v roku 2022 týkali týchto okruhov činnosti:

- **veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia**
- **environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osвета**

Veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia

Vedecká a výskumná činnosť sa orientovala na veľké šelmy. Výskum realizoval Nuno Guimarães a Jana Ďurová v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR, SOS BirdLife Slovensko - Aves centrum Senné a OZ Diana. Výskum bol prezentovaný v odborných článkoch:

Guimarães, N.F., Álvares, F., Ďurová, J., Urban, P., Bučko, J., Il'ko, T., Brndiar, J., Štofík, J., Pataky, T., Barančeková, M. and Kropil, R., 2022. What drives wolf preference towards wild ungulates? Insights from a multi-prey system in the Slovak Carpathians. Plos one, 17(6), p.e0265386.

Environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osвета

Environmentálna výchova CEVEV Malá líška je určená pre široké spektrum cieľových skupín rôzneho zamerania a veku.

Prírodovedný krúžok sme realizovali v jednej materskej škole a na troch základných školách pre žiakov prvého stupňa.

Vzdelávacie programy na školách sme realizovali v materských a základných školách Banskej Bystrice a okolí. Zrealizovali sme 30 vzdelávacích programov pre takmer 600 žiakov. Školy a pedagógovia pomaly objavujú našu prácu a tešíme sa z ich spokojnosti. Do budúcnosti plánujeme pripraviť ponuku aj pre stredné školy.

Vyčistené! Prebehol tretí ročník výzvy, ktorá motivuje ľudí k čisteniu prírody od odpadkov v jarých mesiacoch. Spolu s občianskou radou Radvaň sme zorganizovali čistenie Radvanského parku a potoka. Bola to veľmi vydarená akcia.

Zasadené! Tretí rok sme motivovali ľudí k samozásobiteľstvu - pestovaniu zeleniny, ovocia, bylín nielen na záhradke, ale aj na balkónoch, či v domácnostiach. Aj napriek tomu, že cez online výzvu máme malú spätnú väzbu, zistili sme, že veľa našich verných návštevníkov si začalo aktívne pestovať kvety, ovocie, zeleninu a mikrozeleninu. Odmenou im bol výlet do permakultúrnej záhady Andrejky Miklošovej.

Zadrž vodu, polej strom, napoj zvieratá Túto novú výzvu sme sa rozhodli spustiť počas leta. Horúčavy a sucho predstavovali existenčné riziko pre mnohé živočíchy a dokonca aj statné stromy. Preto sme priniesli návody, ako im pomôcť toto obdobie prežiť a pritom neplytváť pitnou vodou.

Eko Vianoce Už tretí rok počas predvianočného obdobia prinášame typy, ako prežiť tento sviatok v súlade s prírodou. Výzva bola doplnená o tri vianočné workshopy, možnosť zakúpiť eko darčeky podporujúce lokálnych producentov aj zbierka pre útulok.

Poldenné výlety do prírody V roku 2022 sme zrealizovali 6 poldenných výletov do prírody pre širokú verejnosť. Navštívili sme zaujímavé lokality širšieho okolia Banskej Bystrice. Stopovali sme pri rieke Slatina, prvé jaré bylinky spoznávali na Sliači, operencov pri jazere Podryba s ornitológom Imrichom Kováčom, orchideje s botanikom Petrom Sabom na Podlavických výmolochoch, všetky zmysly sme si precvičili v záhrade Jedloles na Povrazníku a svoju obratnosť sme preskúšali na Trávnom ždiari. Čo výlet, to skvost.

Kurz o liečivých bylinkách a plodoch našej prírody Druhý ročník kurzu sme oproti predchádzajúcemu ročníku vylepšili o spoločné zbery v prírode. Kurz prebiehal elektronickou formou počas celej vegetačnej sezóny. Predstavili sme viac ako 40 druhov liečivých rastlín doplnených o informácie k zberu, uskladneniu a použitiu aj s receptami a videami uľahčujúcimi identifikáciu druhu.

Líšťatá v brlôžku Už sme sa konečne mohli spolu stretávať aj počas chladného obdobia a tak sme elektronicky zasielané **Aktivity pre líšťatá** nahradili reálnym sa stretávaním so skvelým programom. Od februára do mája a následne od novembra do konca roka (a potom až do konca marca) sme sa každý utorok stretávali s tými najmenšími a ich rodičmi, či starými rodičmi na programe počas ktorého sme spoznávali prírodu, hrali sa, tvorili a prežívali chod ročných období. Spolu to bolo 27 stretnutí a takmer 200 návštevníkov! Na tomto podujatí sme viac krát privítali aj našich ukrajinských kamarátov, ktorí môžu naše programy navštevovať bezplatne.

Denný letný tábor Za divočinou mesta Uskutočnili sme 2 úspešné turnusy. Táborový program bol plný výletov do krásneho okolia Banskej Bystrice, hier, objavov a tvorenia. V tomto ročníku sme sa venovali tým skutočným hrdinom našej planéty - pôdnemu hmyzu, vodným organizmom, opeľovačom, stromom a dravcom.

Drobcí v ekocentre Počas leta sme ponúkli tábor aj deťom zo škôlok. Bol to poldenný doobedný tábor plný spoznávania prírody, hier, tvorenia a objavov.

Podujatia pre verejnosť V roku 2022 sme sa spolu stretli na oslave našich narodenín, na sídliskách v Banskej Bystrici kde sme spoločne s verejnosťou podporovali biodiverzitu (6 podujatí) a na vianočných workshopoch (3 podujatia).

Samozrejme mohli sme sa stretnúť aj na podujatiach iných organizácií, ktorým sme radi prišli pomôcť pomocnou rukou. Napr.: eko karneval v Radvani (občianska rada Radvaň), Festival Zeme (SAŽP), Slovenské alternatívne leto 2022 (viac partnerov, za nás Centrum nezávislej kultúry Záhrada n. o.), inscenácia 4 živly (Divadelné centrum Martin).

V tomto roku sme nerealizovali žiadnu výstavu.

Informácie o hospodárení združenia za rok 2022

Prebytok z roku 2021: 322,79 €

Príjmy 2022: 15 379 €

Výdavky 2022: 14 518,69 €

Rozdiel: 860,31 €

Spolu zostatok na konci roka 2022: 1 467,44 €

Z výsledkov účtovnej uzávierky k 31.12.2022 vyplýva hospodársky výsledok zisk 860,31 € a zostatok 1 467,44€. V združení nebol nik zamestnaný na riadny pracovný pomer.

Finančný zostatok z rokov 2021 a 2022 bol ponechaný na účely združenia stanovené v platných stanovách združenia v rámci nasledujúceho kalendárneho roka.